

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

**พระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติ
และเหรียญที่ระลึก พ.ศ. ....**

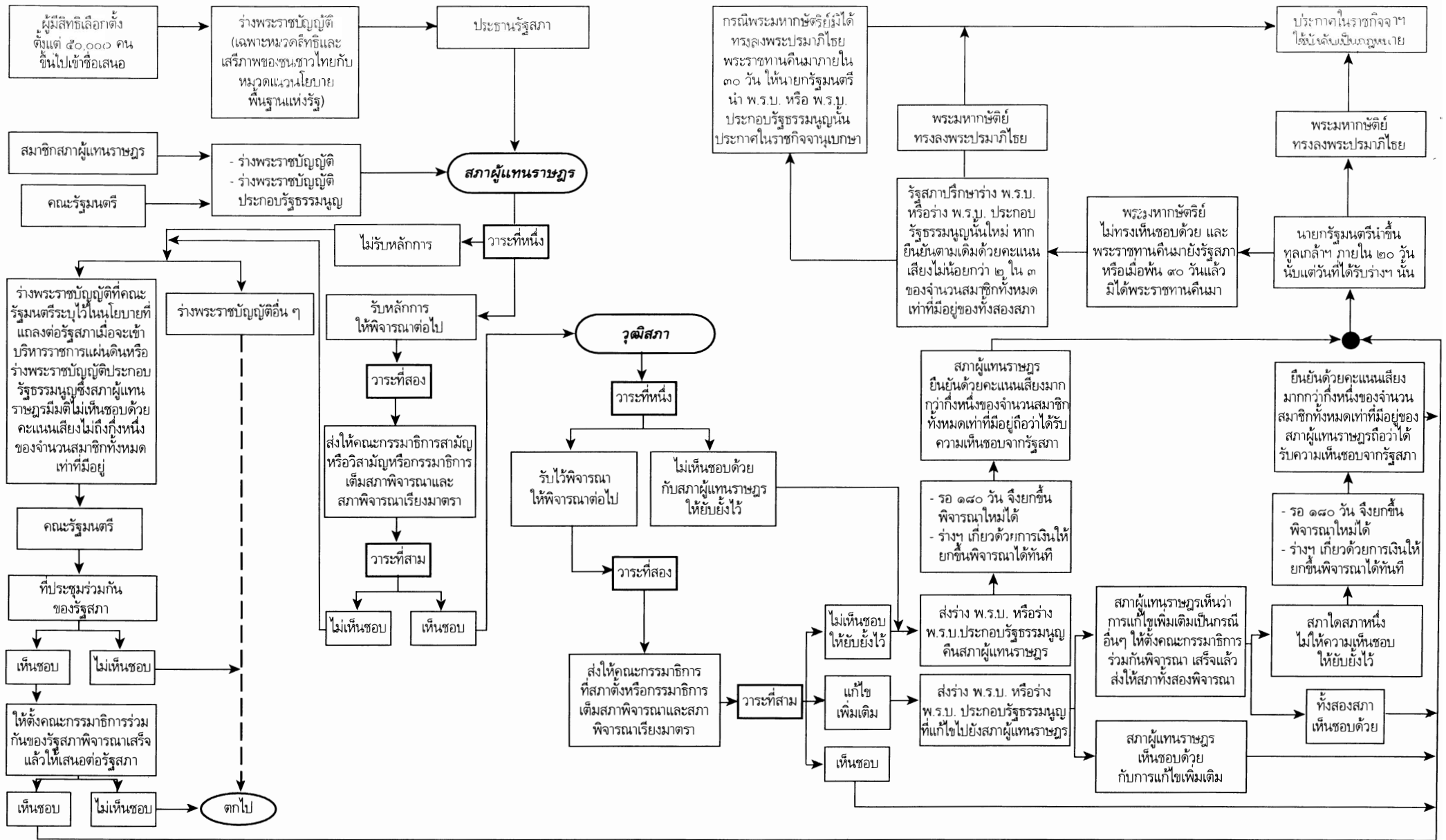
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๓๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันอังคารที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

อ.พ. ๔๑/๒๕๕๗

จัดทำโดย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
www.senate.go.th

กระบวนการตราพระราชบัญญัติและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

หมายเหตุ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรรับหลักการแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจมอบหมายให้คณะกรรมการสามัญหรือวุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญไม่เกิน ๑๑ คน พิจารณาศึกษา และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการฯ รายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา (ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๑๐๙)

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

**ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิม
พระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. ....**

มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

**โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วย
เหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่
ระลึก** เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสร้าง
เหรียญในการเฉลิมพระเกียรติหรือเหรียญที่
ระลึกเนื่องในโอกาสต่าง ๆ ที่สามารถใช้
ประดับได้อย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ โดย
ให้กระทำได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก
คณะกรรมการเหรียญเฉลิมพระเกียรติและ
เหรียญที่ระลึกแล้ว

การให้มีเหรียญเฉลิมพระเกียรติ
หรือเหรียญที่ระลึกดังกล่าว ให้ตราเป็น
พระราชกฤษฎีกา โดยให้กำหนดรายละเอียด
ของลักษณะเหรียญ บุคคลผู้มีสิทธิประดับ
เหรียญ วิธีการประดับเหรียญ การสร้าง
เหรียญและกิจการอื่นที่จำเป็น

**คณะกรรมการเหรียญเฉลิมพระเกียรติ
และเหรียญที่ระลึก**

ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง
เรียกว่า “คณะกรรมการเหรียญเฉลิม
พระเกียรติและเหรียญที่ระลึก” ประกอบด้วย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธาน
กรรมการ เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เลขาธิการ
คณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการพระราชวัง
ราชเลขาธิการ และอธิบดีกรมศิลปากร
เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมธนารักษ์ เป็นกรรมการ
และเลขานุการ และผู้แทนสำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีและกรมธนารักษ์ เป็น
ผู้ช่วยเลขานุการ

**การประดับเหรียญเฉลิมพระเกียรติหรือ
เหรียญที่ระลึก**

การประดับเหรียญเฉลิมพระเกียรติ
หรือเหรียญที่ระลึกให้ประดับได้อย่าง
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากไม่ประดับอย่าง
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ จะประดับโดยใช้
ห้อยคอหรือโดยวิธีอื่นที่สมควรโดยไม่มีแพร
แถบก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

ผู้รักษาการ

ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้

วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่
วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

.....

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้รวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. .... ที่สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งมีเนื้อหาแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผลการพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. ....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. ....

- ภาคผนวก** :
- ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. .... คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ
  - รายงานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร
  - ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
พฤศจิกายน ๒๕๔๗

“เอกสารประกอบการพิจารณา”

จัดทำโดย

นายนิศ ผาสุข	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุภาภรณ์จิตต์ ไตรเทพพิสัย	ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางนงค์เยาว์ ประพิน	นิติกร ๖
นายทศวิมล หุ้ เกียรติทัตต์	วิทยากร ๖
นางสาวภควดี เกษตรระกูล	เจ้าพนักงานธุรการ ๕
นางสาวพวงผกา น้อยชัย	เจ้าพนักงานธุรการ ๕
นางสาววีรนุช หมั่นทอง	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑
นางสาวธารินี ดวงสุวรรณ	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๕๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร ๐ ๒๕๔๔ ๑๗๔๑-๒

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา ๑ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิก

สภาผู้แทนราษฎร และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. ....

- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก

พ.ศ. ๑

- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก

พ.ศ. ๔

- ประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. ๖

๑. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง

- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง ๖

๒. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง

- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง

ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ๖

- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สาม ๗

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติ

และเหรียญที่ระลึก พ.ศ. ....

- ประวัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ๙

- ประเภทของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ๙

- การผลิตเหรียญกษาปณ์และเหรียญที่ระลึก ๑๕

ภาคผนวก : ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ..... (๑)

: รายงานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. ....

สภาผู้แทนราษฎร ..... (๕)

: ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. ....

สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ..... (๑๒)

ส่วนที่ ๑

**ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นสำคัญ
จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และผลการพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
ว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก**

พ.ศ. ....

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและ เหรียญที่ระลึก พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. .... มีผู้เสนอ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา **จำนวน ๑ ฉบับ** คือ เสนอโดย **คณะรัฐมนตรี** ชุดที่มี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๗

ร่างพระราชบัญญัตินี้ มีหลักการคือ ให้มีกฎหมายว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก มีเหตุผลของการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ว่า โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสร้างเหรียญในการเฉลิมพระเกียรติหรือเป็นที่ระลึก เนื่องในโอกาสต่าง ๆ ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวางประโยชน์ได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

คณะรัฐมนตรี ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. ....เมื่อวันอังคารที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ และมีมติเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. .... ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอและส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อนนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. .... ในวาระที่หนึ่งชั้นรับหลักการในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๗ และได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ **ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์** และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๕ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สองชั้นคณะกรรมการกำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๕ คน ประกอบด้วย

๑. นายวราเทพ รัตนากร	เป็นประธานคณะกรรมการ
๒. นายปรีชา สุวรรณทัต	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นางสาวชรินทร์ พุทธปวน	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายสุรนนท์ เวชชาชีวะ	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
*๕. นางทมยันตี โปษยานนท์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
๖. นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
*๗. นายกำธร จันท์แสง	๘. คุณหญิงจรัสศรี ทีปรัช

^๑ หมายถึง กรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

๙. นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ	๑๐. นายทองดี มนีสสาร
*๑๑. นายธนัสถ์ ทวีเกื้อกูลกิจ	๑๒. นายนพคุณ รัฐผไท
*๑๓. นายนพดล เกียรติภักษ์	๑๔. นายน์จุมตติน อุมา
๑๕. นายบุรณชัย สมุทรภักษ์	๑๖. นายประสิทธิ์ ภักดีพาณิชพงศ์
๑๗. นางมุสตี ตามไท	*๑๘. นางสาวพจณี พรหมโรจน์
๑๙. นายพิชาญ พิบูลย์วัฒนวงษ์	๒๐. นายพินิจ จันท์สมบุรณ์
๒๑. นางมยุรา มนะสิการ	๒๒. นายรักษ์ ดำนกุล
๒๓. พลเอก รัตนะ เฉลิมแสนยากร	๒๔. พลเรือโท โรช วิภัติภูมิประเทศ.
๒๕. นายวัฒนา แซ่ไฟเราะ	๒๖. นายวิชัย ดันศิริ
๒๗. พันเอก วินัย สมพงษ์	๒๘. นายวีรวัฒน์ พ่วงพิศ
๒๙. นายสมนึก สกุลรัตนกุลชัย	๓๐. นายสมศักดิ์ คุณเงิน
๓๑. นายสุพจน์ ฤชุพันธ์	๓๒. นายสุภาพ คลีชฉาย
๓๓. นายสุรเชษฐ์ มาศดิตถ์	๓๔. นายสุรศักดิ์ นาคดี
๓๕. นายสุวรรณ กุสุจิริต	

เมื่อคณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแก้ไขถ้อยคำแต่อย่างใด

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้วที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติเห็นชอบด้วย**คะแนนเสียงเอกฉันท์** และส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีดำริให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่าจะเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภาคณะใด หรือจะตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙ และ

ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙ กำหนดว่า

"เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้องหรือในกรณีที่มีความจำเป็น วุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบเอ็ดคน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นต่อไป"

ในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา เมื่อวันศุกร์ที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นควรมอบหมายให้คณะกรรมการการคลัง การธนาคาร และสถาบันการเงิน เป็นผู้พิจารณา เมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้วให้คณะกรรมการดังกล่าว รายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาต่อไป

.....

สาระสำคัญ

ร่าง

พระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก

พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก

๑.๒ เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสร้างเหรียญในการเฉลิมพระเกียรติหรือเป็นที่ระลึก เนื่องในโอกาสต่าง ๆ ที่สามารถใช้ประดับอย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. ....”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๖.๑ การให้มีเหรียญเฉลิมพระเกียรติหรือเหรียญที่ระลึก (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ การให้มีเหรียญเฉลิมพระเกียรติหรือเหรียญที่ระลึกเนื่องในโอกาสต่าง ๆ ที่เห็นสมควร เพื่อประดับได้อย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้กระทำได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตามมาตรา ๔ แล้ว

การให้มีเหรียญเฉลิมพระเกียรติหรือเหรียญที่ระลึกตามวรรคหนึ่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา โดยให้กำหนดรายละเอียดของลักษณะเหรียญ บุคคลผู้มีสิทธิประดับเหรียญ วิธีการประดับเหรียญ การสร้างเหรียญและกิจการอื่นที่จำเป็น

๖.๒ องค์ประกอบของคณะกรรมการเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการพระราชวัง ราชเลขาธิการ และอธิบดีกรมศิลปากร เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมธนารักษ์ เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและกรมธนารักษ์ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๖.๓ การประดับเหรียญเฉลิมพระเกียรติหรือเหรียญที่ระลึก (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ การประดับเหรียญเฉลิมพระเกียรติหรือเหรียญที่ระลึกให้ประดับได้อย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากไม่ประดับอย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จะประดับโดยใช้ห้อยคอ หรือโดยวิธีอื่นที่สมควรโดยไม่มีแพรแถบก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

ประเด็นสำคัญ

จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก

พ.ศ. ....

๑. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง (นายวราเทพ รัตนากร)

ได้แถลงหลักการและเหตุผลต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. .... ซึ่งมีหลักการให้มีกฎหมายว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก **เหตุผล**โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสร้างเหรียญในการเฉลิมพระเกียรติหรือเป็นที่ระลึก เนื่องในโอกาสต่าง ๆ ที่สามารถใช้ประดับอย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อภิปรายเห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๑.๑ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

มติที่ประชุม ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ **ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์**

๒. สรุปประเด็นสำคัญและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง **ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา**

๒.๑ ประเด็นที่มีการอภิปรายและได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ไม่มีประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

๒.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. ....

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖

ไม่มีการแก้ไข

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว ที่ประชุมได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๑๖ โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขเพิ่มเติม ถ้อยคำแต่อย่างใด จึงเป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่สอง

๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติที่ประชุม ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ **ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์**

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๑๖ กำหนดว่า “เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๑๕ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณารั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดไม่ได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่”

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก

พ.ศ. ....

ประวัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์

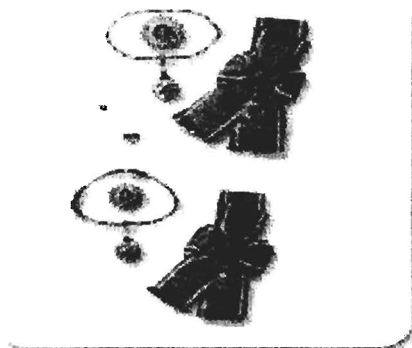
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ คือ เป็นเครื่องหมายที่ใช้ประดับสำหรับเกียรติยศ และเป็นบำเหน็จรางวัลความดีความชอบ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทยเริ่มแรกสถาปนาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างตราประจำตำแหน่งพระราชทานแก่พระบรมวงศานุวงศ์และเสนาบดีทั้งหลาย นับเป็นจุดเริ่มต้นของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทยในปัจจุบัน ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ปรับปรุงและเพิ่มเติมดวงตราตราสายสะพาย กำหนดชื่อชั้น และออกเป็นพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นครั้งแรก

ประเภทของเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ปัจจุบันเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย แบ่งออกเป็น ๘ ตระกูล คือ

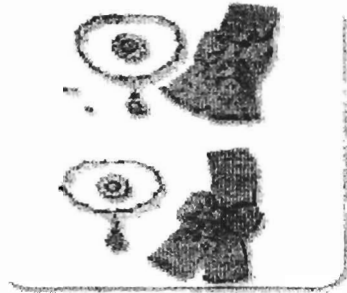
๑. เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นมงคลยิ่งราชมิตราภรณ์ (ร.ม.ภ.)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕ ด้วยเหตุผลที่ทรงพระราชดำริว่า ปัจจุบันประเทศไทยได้เพิ่มพูนความสัมพันธ์กับนานาประเทศมากขึ้น สมควรที่จะได้มีเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไว้พระราชทานแก่ประมุขของประเทศเหล่านั้นเป็นพิเศษ

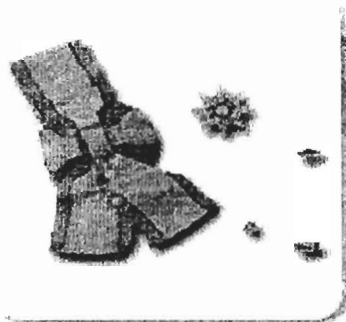
๒. เครื่องชัตติยราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติคุณรุ่งเรืองยิ่งมหาจักรีบรมราชวงศ์ (ม.จ.ก.)

มีชั้นเดียว สถาปนาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๕ เพื่อระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ปฐมกษัตริย์แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ที่ได้ทรงสถาปนากรุงเทพมหานครเป็นราชธานี มาครบ ๑๐๐ ปี สำหรับพระราชทานแก่พระบรมวงศานุวงศ์ ซึ่งสืบเนื่องโดยตรงในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และผู้ซึ่งพระบรมวงศานุวงศ์ดังกล่าวได้ เสกสมรสด้วย

๓. เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นโบราณมงคลนพรัตนราชวราภรณ์ (น.ร.)

มีความเป็นมาสืบแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างตารานพรัตนขึ้นสำหรับใช้ประดับที่เสื้อ ซึ่งทรงเรียกว่า "เครื่องประดับสำหรับยศ" นอกจากนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างแหวนนพรัตนสำหรับพระราชทานแก่พระราชวงศ์ฝ่ายหน้าและฝ่ายในตลอดจนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ซึ่งเป็นพุทธมามกะ ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างดวงตรามหานพรัตนสำหรับห้อยสายสะพายขึ้นเป็นครั้งแรกของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย เมื่อพุทธศักราช ๒๔๑๒

๔. เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า

สถาปนาในรัชสมัยพระบาทพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อพุทธศักราช ๒๔๑๖ ในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ครั้งที่ ๒ เพื่อพระราชทานแก่พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าราชการผู้ใหญ่ โดยพระราชทานเฉพาะฝ่ายหน้า สำหรับฝ่ายในโปรดเกล้าฯ ให้สร้างกล่องหมากและหีบหมากพระราชทานแทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ต่อมาในปี พ.ศ.๒๔๓๖ เนื่องในงานพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๒๕ ปี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับฝ่ายในขึ้น

เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ประกอบด้วย

เครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับฝ่ายหน้า มี ๓ ชั้น

ชั้นที่ ๑ มี ๒ ชนิด คือ

- ๑.๑ ปฐมจุลจอมเกล้าวิเศษ
- ๑.๒ ปฐมจุลจอมเกล้า

ชั้นที่ ๒ มี ๒ ชนิด คือ

- ๒.๑ ทุตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ
- ๒.๒ ทุตติยจุลจอมเกล้า

ชั้นที่ ๓ มี ๓ ชนิด คือ

- ๓.๑ ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ
- ๓.๒ ตติยจุลจอมเกล้า
- ๓.๓ ตติยานุจุลจอมเกล้า

เครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับฝ่ายใน มี ๔ ชั้น

ชั้นที่ ๑ มีชนิดเดียว คือ ปฐมจุลจอมเกล้า

ชั้นที่ ๒ มี ๒ ชนิด คือ

- ๒.๑ ทุตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ
- ๒.๒ ทุตติยจุลจอมเกล้า

ชั้นที่ ๓ มีชนิดเดียว คือ ตติยจุลจอมเกล้า

ชั้นที่ ๔ มีชนิดเดียว คือ จตุตถจุลจอมเกล้า

๕. เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดี

สถาปนาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อพุทธศักราช ๒๔๖๑ สำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบแก่ผู้ที่ได้ทำความชอบพิเศษหรือเป็นประโยชน์ เป็นผลดีแก่ราชการทหารทั้งในเวลาสงครามหรือในยามสงบศึก ปัจจุบันหลักเกณฑ์การพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดี พ.ศ. ๒๕๐๓

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชุดนี้มี ๖ ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ ๑ เสนางคกะบตี (ส.ร.)

ชั้นที่ ๒ มหาโยธิน (ม.ร.)

ชั้นที่ ๓ โยธิน (ย.ร.)

ชั้นที่ ๔ อัศวิน (อ.ร.)

ชั้นที่ ๕ เหรียญรามมาลา เข็มกล่ากลางสมร (ร.ม.ก.)

ชั้นที่ ๖ เหรียญรามมาลา (ร.ม.)

๖. เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้าง "ตราช้างเผือก" เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๐๔ ทรงสร้างขึ้นมีลักษณะเป็นแผ่นทองคำสลักเป็นรูปช้าง สำหรับพระราชทานพระบรมวงศานุวงศ์ และข้าราชการที่ออกไปเป็นทูตต่างประเทศ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๑๔ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แก้ไขดวงตราเก่า และจัดเพิ่มเติมให้มีสายสะพายกำหนดชื่อและชั้น สำหรับพระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชนตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร

ปัจจุบัน เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ แบ่งเป็น ๘ ชั้น ดังนี้

ชั้นสูงสุด มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (ม.ป.ช.)

ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์ช้างเผือก (ป.ช.)

ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก (ท.ช.)

ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์ช้างเผือก (ต.ช.)

ชั้นที่ ๔ จัตราภรณ์ช้างเผือก (จ.ช.)

ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์ช้างเผือก (บ.ช.)

ชั้นที่ ๖ เหรียญทองช้างเผือก (ร.ท.ช.)

ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินช้างเผือก (ร.ง.ช.)

๗. เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

สถาปนาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๒ สำหรับพระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชน ตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขรูปแบบลักษณะขึ้นใหม่ เป็นรูปลักษณะของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่พระราชทานสืบเนื่องกันมาจนทุกวันนี้ ในปี พ.ศ. ๒๔๖๑ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างชั้นสูงสุดเพิ่มขึ้น

ปัจจุบันเครื่องราชอิสริยาภรณ์แบ่งเป็น ๘ ชั้น ดังนี้

- ชั้นสูงสุด มหาชริตมงกุฎ (ม.ว.ม.)
- ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์มงกุฎไทย (ป.ม.)
- ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย (ท.ม.)
- ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์มงกุฎไทย (ต.ม.)
- ชั้นที่ ๔ จัตวาภรณ์มงกุฎไทย (จ.ม.)
- ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย (บ.ม.)
- ชั้นที่ ๖ เหรียญทองมงกุฎไทย (ร.ท.ม.)
- ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินมงกุฎไทย (ร.ง.ม.)

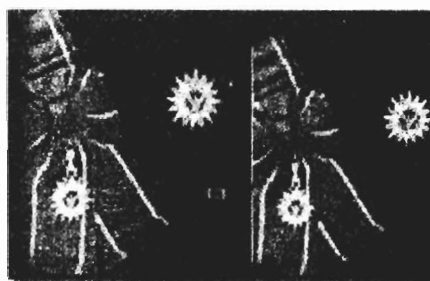

๘. เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

สถาปนาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เมื่อพุทธศักราช ๒๕๓๔ สำหรับพระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน ตามที่พระราชดำริเห็นสมควร

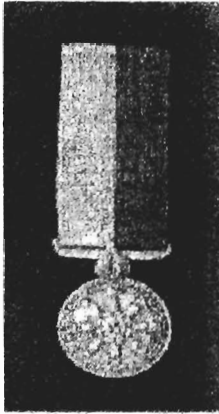
เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้มี ๗ ชั้น ดังนี้

- ชั้นที่ ๑ ประมุขดิเรกคุณาภรณ์ (ป.ภ.)
- ชั้นที่ ๒ ทูตดิเรกคุณาภรณ์ (ท.ภ.)
- ชั้นที่ ๓ ตติยดิเรกคุณาภรณ์ (ต.ภ.)
- ชั้นที่ ๔ จตุตถดิเรกคุณาภรณ์ (จ.ภ.)
- ชั้นที่ ๕ เบญจมดิเรกคุณาภรณ์ (บ.ภ.)
- ชั้นที่ ๖ เหรียญทองดิเรกคุณาภรณ์ (ร.ท.ภ.)
- ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์ (ร.ง.ภ.)

เหรียญราชอิสริยาภรณ์สำหรับพระราชทานเป็นที่ระลึก

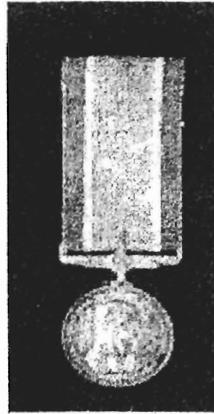
เป็นเหรียญที่ทรงพระกรุณาให้สร้างในโอกาสสำคัญต่าง ๆ เพื่อพระราชทานให้บุคคลทั่วไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ประดับได้ตามอัตรายศนับตั้งแต่เริ่มสร้างจนถึงปัจจุบันมีจำนวน ๒๖ เหรียญ

๑.

๒.

๓.

๔.

๑. เหรียญงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ

๒. เหรียญที่ระลึกในการเสด็จพระราชดำเนินเยือนสหรัฐอเมริกาและทวีปยุโรป

๓. เหรียญรัชดาภิเษก

๔. เหรียญที่ระลึกพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

๑.

๒.

๓.

๔.

๑. เหรียญสนองเสวีชน

๒. เหรียญที่ระลึกพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๓. เหรียญที่ระลึกสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี

๔. เหรียญเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระชนมายุครบ

การผลิตเหรียญกษาปณ์และเหรียญที่ระลึก

กระบวนการผลิต

การผลิตเหรียญกษาปณ์ ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

๑. การทำแม่แบบ
๒. การผลิตดวงตรา
๓. การผลิตเหรียญตัวเปล่า
๔. การตีตราเหรียญสำเร็จ

๑. การทำแม่แบบ

เริ่มจากการออกแบบลวดลายด้านหน้าและด้านหลังของเหรียญ โดยคำนึงถึงความถูกต้องสวยงาม ละเอียด ประณีต และสัมพันธ์กับกระบวนการผลิต โดยรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์ พระบรมวงศานุวงศ์ จะต้องนำเข้าคณะกรรมการที่ปรึกษาเหรียญกษาปณ์ที่ระลึกหรือเหรียญที่ระลึก เมื่อแบบผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการดังกล่าวแล้ว จึงนำขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต และเมื่อได้รับพระบรมราชานุญาตแล้ว ช่างปั้นจะปั้นแบบด้วยดินน้ำมัน ขนาด ๕-๘ เท่าของเหรียญจริง จากนั้นจึงนำไปหล่อปูนปลาสเตอร์และตกแต่งให้คมชัด ๒-๓ ครั้ง จนได้แบบที่มีลวดลายสมบูรณ์ คมชัด ก่อนนำไปหลอมพิมพ์ยางซิลิโคน และหล่ออีพ็อกซี ตามลำดับแบบอีพ็อกซีที่ได้เรียกว่า "แม่แบบ"

๒. การผลิตดวงตรา

ดวงตรา เป็นตราสำหรับตอกใช้ประทับลวดลายลงบนเหรียญตัวเปล่า เพื่อทำเหรียญกษาปณ์ การผลิตดวงตราแบ่งเป็น ๒ ขั้นตอน คือ

(๒.๑) การทำแม่ตรา นำแม่แบบอีพ็อกซีไปเข้าเครื่องย่อยลาย เพื่อย่อยลวดลายลงบนแท่งเหล็กที่มีขนาดเท่าเหรียญที่จะผลิตแท่งเหล็กที่ได้เรียกว่า "แม่ย่อยลาย" หรือ "แม่ลายขึ้น" จากนั้นนำแม่ย่อยลายไปตกแต่งลวดลาย กลึง ชุบแข็ง และถอน (อัดด้วยแรงกดสูง) ลวดลายลงบนแท่งเหล็กทรงกลม (หุ่นกลม) ได้ "แม่ลายลง" ซึ่งจะนำไปตกแต่ง กลึง ชุบแข็ง และถอนทำ "แม่ตรา"

(๒.๒) การทำดวงตรา นำแม่ตราที่ได้ไปถอนทำดวงตรา ด้วยวิธีการและเครื่องจักรเดียวกับการถอนทำแม่ลายลงและแม่ตรา จากนั้นนำดวงตราไปกลึงให้ได้ขนาดที่จะใส่ประกอบบนเครื่องตีตราชุบแข็ง ชัดผิวหน้า และชุบเคลือบผิวหน้าด้วยโครเมียมแข็ง

กรณีดวงตราเหรียญขัดเงาจะเพิ่มขั้นตอน ทำให้ส่วนที่เป็นลวดลายด้าน (โดยวิธีพันทราย) ตัดกับพื้นผิวที่เป็นมันเงา

๓. การผลิตเหรียญตัวเปล่า

เหรียญตัวเปล่า เป็นเหรียญที่มีลักษณะกลมแบน ไม่มีลวดลายบนเหรียญทั้งสองด้าน ผลิตจากโลหะ โดยส่วนผสมต่างๆ ขึ้นกับชนิดเหรียญที่ผลิต และมีขั้นตอนการผลิต ดังนี้

(๑) หลอมและหล่อโลหะ หลอมโลหะส่วนผสมตามความต้องการและเทหล่อเป็นแท่งโลหะ

(๒) รีดแผ่นโลหะ นำแท่งโลหะมารีดลดความหนาจนได้แผ่นโลหะที่มีความหนาตามความต้องการ

(๓) ตัดเหรียญตัวเปล่า นำแผ่นโลหะมาตัดตัวให้ได้เหรียญตัวเปล่าที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ความหนา และน้ำหนักตามที่กำหนด

(๔) ยกขอบเหรียญ นำเหรียญตัวเปล่ามากล่อมขอบให้เรียบมนและยกให้สูงเหรียญกษาปณ์หมุนเวียนส่วนใหญ่มีขอบเหรียญ เพื่อช่วยให้การติดราตดีขึ้น ใช้แรงกดน้อย ลวดลายคมชัด และขอบเหรียญยังช่วยป้องกันลวดลายสึกหรอขณะใช้งาน ทำให้เหรียญมีอายุการใช้งานนานขึ้น

(๕) อบอ่อน นำเหรียญตัวเปล่ามาอบที่อุณหภูมิสูง เพื่อให้เนื้อโลหะอ่อนตัว

(๖) ล้างทำความสะอาดและอบให้แห้ง ล้างเหรียญตัวเปล่าด้วยสารเคมี เพื่อขจัดคราบน้ำมัน คราบเขม่า และสิ่งสกปรกบนพื้นเหรียญแล้วอบให้แห้ง

กรณีเหรียญตัวเปล่าขัดเงาจะเพิ่มขั้นตอนการขัดพื้นผิวเหรียญให้เป็นเงาคัลายกระจก

๔. การตีตราเหรียญสำเร็จ

ขั้นตอนนี้ เป็นการถ่ายทอดลวดลายจากดวงตราลงบนเหรียญตัวเปล่า หลังจากได้ดวงตราแล้วนำมาประกอบเข้าเครื่องตีตรา แล้วผ่านเหรียญตัวเปล่าเข้าเครื่องตีด้วยแรงกดขนาดต่าง ๆ ขึ้นกับประเภทเหรียญที่ผลิต นำเหรียญสำเร็จที่ได้มาคัดเลือกตัวดีตัวเสีย และนับบรรจุตัวดีใส่ถุง

สำหรับเหรียญที่ระลึก มีกระบวนการผลิตเช่นเดียวกับเหรียญกษาปณ์ ยกเว้น เหรียญบางประเภทที่หลังจากตีตราแล้วจะต้องนำไปผ่านกระบวนการผลิตเพิ่มเติมอีก เช่น ฟันทรายรมดำ ขัด แต่งด้วยมือ ชุบทอง และเคลือบแล็กเกอร์ เป็นต้น

การผลิตเครื่องราชอิสริยาภรณ์

การผลิตเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นงานฝีมือช่างชั้นสูง ที่ต้องใช้ความละเอียด พิถีพิถันในทุกขั้นตอน เครื่องราชอิสริยาภรณ์แต่ละชั้น ประกอบด้วยชิ้นส่วนหลายชิ้นประกอบกัน (ยกเว้นเหรียญราชอิสริยาภรณ์) การผลิตแต่ละชิ้นส่วน มีขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

(๑) เตรียมแผ่นโลหะเงิน เตรียมแผ่นโลหะเงินส่วนผสม ๘๐% และ ๘๕% ให้มีขนาดและความหนาตามความต้องการ โดยวิธีการเช่นเดียวกับการผลิตเหรียญตัวเปล่า

(๒) ตีตรา นำแผ่นโลหะเงินที่เตรียมไว้มาตีตราให้มีลวดลายตามรูปแบบที่ต้องการ

(๓) ตัดส่วนเกิน นำชิ้นส่วนที่ตีตราแล้วมาตัดเนื้อโลหะส่วนที่เกินอยู่รอบๆ ออกด้วยเครื่องตัด เพื่อให้ได้รูปแบบตามต้องการ

(๔) โกรกฉลุนำชิ้นงานที่ได้มาเจาะและโกรกฉลุไปตามลวดลาย (ภายในและภายนอก) แล้วตะไบแต่งด้วยมือ

(๕) ขึ้นรูป นำชิ้นงานที่โกรกฉลุได้ตามรูปแบบแล้ว มาขึ้นรูปด้วยเครื่องอัดแรงที่มีแม่แบบสำหรับอัดให้มีส่วนโค้ง และนูนตามรูปแบบของชิ้นส่วนเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น

(๖) บัดกรีส่วนประกอบ ชิ้นส่วนของเครื่องราชอิสริยาภรณ์บางชิ้น ประกอบด้วยส่วนประกอบหลายส่วน จึงต้องนำมาบัดกรีติดเป็นชิ้นเดียวกัน

(๗) ปรับแต่ง นำชิ้นส่วนต่างๆ ของเครื่องราชอิสริยาภรณ์มาจัด (ปรับแต่ง) ให้ได้มาตรฐานตามรูปแบบที่ถูกต้อง คือ เมื่อนำชิ้นส่วนเหล่านี้มาประกอบจริงเข้าด้วยกันแล้ว จะได้ตัวเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีรูปทรงสมบูรณ์และสวยงาม

(๘) ผึงเพชร เครื่องราชอิสริยาภรณ์บางชิ้นมีเพชรประดับ ต้องนำชิ้นงานมาผึงเพชร ล้างทำความสะอาด และชุบเคลือบโรเดียม

(๙) ลงยาสี นำชิ้นงานมาลงยาสี ทิ้งไว้ให้แห้ง จากนั้นใช้ไฟลนเป่าให้ยาสีละลายติดกับพื้นผิวโลหะ ทิ้งไว้ให้เย็น แล้วขัดให้หน้ายาสีเรียบเสมอกัน

(๑๐) ขัดเงา นำชิ้นส่วนประกอบทุกชิ้นมาขัดให้สะอาดเป็นเงางามด้วยลูกขัดสักหลาด ก่อนนำไปชุบทอง

(๑๑) ชุบทอง นำชิ้นส่วนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ต้องชุบเคลือบผิวด้วยโลหะทองคำ มาล้างทำความสะอาดด้วยสารเคมี แล้วนำไปชุบในน้ำยาชุบทองคำ

(๑๒) ปาดเงาหรือตัดเพชรสร้าง ปาดเงา คือ การแกะหรือปาดเนื้อโลหะเป็นแนวยาว (ตามลักษณะของชิ้นงาน) เพื่อให้ดูแลเงางาม ในการปาด จะต้องใช้น้ำหนักเท่ากันในการปาดในแนวเดียวกัน จึงจะมีความสวยงามเสมอกัน ส่วนการตัดเพชรสร้างคล้ายกับ การปาดเงา แต่จะแกะให้เป็นเหลี่ยม มองดูเงาวาวคล้ายเพชร (ชิ้นงานจะมีลักษณะกลม) ซึ่งจะต้องใช้แรงกด หรือน้ำหนักในการแกะแต่ละครั้งเท่ากัน จึงจะมีการสะท้อนแสงเป็นมุมสวยงาม

(๑๓) ประกอบ เมื่อเสร็จตามขั้นตอนข้างต้นทั้งหมดแล้วจึงนำชิ้นส่วนต่าง ๆ มาประกอบเข้าด้วยกัน เป็นตัวเครื่องราชอิสริยาภรณ์จากนั้นนำมาเย็บติดแพรแถบที่เตรียมไว้ก่อน บรรจุลงกล่องตามชนิดและชั้นของเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติ
และเหรียญที่ระลึก พ.ศ. ....
คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ**
- : รายงานคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก
พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร**
- : ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วย
เหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก
พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว**

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก
พ.ศ. ....
คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

(๑)

(สำเนา)

เลขที่รับ ๓๑/๒๕๔๗ วันที่ ๑๘ ส.ค. ๒๕๔๗

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๑๕๙๕

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. .... ต่อรัฐสภาเป็นเรื่องด่วน เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสร้างเหรียญในการเฉลิมพระเกียรติหรือเป็นที่ระลึกเนื่องโอกาสต่าง ๆ ที่สามารถใช้ประดับอย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ จึงมีความจำเป็นต้องประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายโดยด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลมาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นเรื่องด่วน หากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอมติสภาพิจารณามาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พันตำรวจโท

ทักษิณ ชินวัตร

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

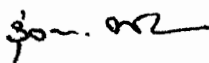
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘ - ๙

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๗

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิชิต)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

(๒)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสร้างเหรียญในการเฉลิมพระเกียรติหรือเป็นที่ระลึก เนื่องในโอกาสต่าง ๆ ที่สามารถใช้ประดับอย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๓)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติ
และเหรียญที่ระลึก พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ การให้มีเหรียญเฉลิมพระเกียรติหรือเหรียญที่ระลึกเนื่องในโอกาสต่าง ๆ
ที่เห็นสมควร เพื่อประดับได้อย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้กระทำได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก
คณะกรรมการตามมาตรา ๔ แล้ว

การให้มีเหรียญเฉลิมพระเกียรติหรือเหรียญที่ระลึกตามวรรคหนึ่ง ให้ตราเป็น
พระราชกฤษฎีกา โดยให้กำหนดรายละเอียดของลักษณะเหรียญ บุคคลผู้มีสิทธิประดับเหรียญ
วิธีการประดับเหรียญ การสร้างเหรียญและกิจการอื่นที่จำเป็น

มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการพระราชวัง ราชเลขาธิการ และอธิบดีกรมศิลปากร เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมธนารักษ์ เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและกรมธนารักษ์ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๕ การประดับเหรียญเฉลิมพระเกียรติหรือเหรียญที่ระลึกให้ประดับได้ อย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากไม่ประดับอย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จะประดับโดยใช้ท่อนคอ หรือโดยวิธีอื่นที่สมควรโดยไม่มีแพรแถบก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

**รายงานคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและ
เหรียญที่ระลึก**

พ.ศ. ....

สภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด

ที่ ๕๑๓๓ / ๒๕๕๗

(ลำเนา)

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอยู่ทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ประกอบด้วย

๑. นายกำธร จันทน์แสง
๒. คุณหญิงจรัสศรี ทีปรัช
๓. นางสาวชรินทร์ พุทธป่วน
๔. นายฉัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ
๕. นางทมยันตี โปษยานนท์
๖. นายทองดี มนิตสาร
๗. นายธนัสถ์ ทวีเกื้อกูลกิจ
๘. นายนพคุณ รัฐผไท
๘. นายนพคุณ เกียรติยศ
๑๐. นายนิคมุดดิน อูมา
๑๑. นายบุรณชัย สมุทรทรัพย์
๑๒. นายประสิทธิ์ ภัคตีพาณิชย์พงศ์
๑๓. นายปรีชา สุวรรณทัต
๑๔. นางสุคดี ตามไท
๑๕. นางสาวพจณี พรหมโรจน์
๑๖. นายพิชาญ พิบูลย์วัฒนวงษ์
๑๗. นายพิเชษฐ เชื้อเมืองพาน
๑๘. นายพินิจ จันทรสมบัติ
๑๙. นางมยุรา มนะสีการ
๒๐. นายรักษ์ย์ ดำนกุล
๒๑. พลเอก รัตนะ เฉลิมแสนยากร
๒๒. พลเรือโท โรช วิภาติภูมิประเทศ
๒๓. นายวราเทพ รัตนากร
๒๔. นายวัฒนา แซ่ไพเราะ
๒๕. นายวิชัย ต้นศิริ
๒๖. พันเอก วินัย สมพงษ์
๒๗. นายวิวัฒน์ พ่วงพิศ
๒๘. นายสมศักดิ์ คุณเงิน
๒๙. นายสมนึก สกลรัตน์กุลชัย
๓๐. นายสุพจน์ ฤกษ์พันธุ์
๓๑. นายสุภาพ คลีขฉาย
๓๒. นายสุรเชษฐ์ มาศดิตถ์
๓๓. นายสุรนนท์ เวชชาชีวะ
๓๔. นายสุรศักดิ์ นาคดี
๓๕. นายสุวรรณ ภู่อุจรี

(๖)

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียน
มาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) วราเทพ รัตนากร

(นายวราเทพ รัตนากร)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

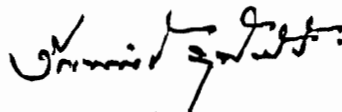
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการ ๑

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๑๒๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๑๒๗

สำเนาถูกต้อง

(นายวีระพันธ์ มุขสมบัติ)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

นางสาวจงรัก เทียนศรี / ร่าง

นางวิภาณี สมประสงค์ / พิมพ์

ตรวจทาน

ครั้งที่ ๑ นางสาวจงรัก เทียนศรี

นางสาววรรณภักดิ์ หนองพงษ์

ครั้งที่ ๒ ว่าที่ ร.ต.ค.อาพัทธ์ สุขะนันท์

ครั้งที่ ๓ คณะทำงานฯ สำนักกรรมการ ๑

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๗ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายวราเทพ รัตนากร	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายปรีชา สุวรรณทัต	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นางสาวชรินทร์ พุทธิพาน	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายสุรนนท์ เวชชาชีวะ	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๕) นางทมยันตี โปษยานนท์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
(๖) นายพิเชษฐ เชื้อเมืองพาน	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

๒. คณะกรรมการได้มีมติตั้งนางสาวจงรัก เทียนศรี วิทยากร ๕ กลุ่มงานบริการ เอกสารอ้างอิง สำนักกรรมการ ๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๘

๓. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

กรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง

(๑) นายโสภณ รุ่งเรืองผล	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมาย
(๒) นายชาติ ธีรวงศ์	นิติกร ๗ ว.

๔. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้เสนอคำแปรญัตติ

๕. ผลการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖</u>	ไม่มีการแก้ไข

๖. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามร่างเดิมมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายสุรนนท์ เวชชาชีวะ)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

(๙)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก

พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสร้างเหรียญในการเฉลิมพระเกียรติหรือเป็นที่ระลึก เนื่องในโอกาสต่าง ๆ ที่สามารถใช้ประดับอย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๑๐)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติ
และเหรียญที่ระลึก พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ การให้มีเหรียญเฉลิมพระเกียรติหรือเหรียญที่ระลึกเนื่องในโอกาสต่าง ๆ
ที่เห็นสมควร เพื่อประดับได้อย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้กระทำได้เมื่อ ได้รับความเห็นชอบจาก
คณะกรรมการตามมาตรา ๔ แล้ว

การให้มีเหรียญเฉลิมพระเกียรติหรือเหรียญที่ระลึกตามวรรคหนึ่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา โดยให้กำหนดรายละเอียดของลักษณะเหรียญ บุคคลผู้มีสิทธิประดับเหรียญ วิธีการประดับเหรียญ การสร้างเหรียญและกิจการอื่นที่จำเป็น

มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการพระราชวัง ราชเลขาธิการ และอธิบดีกรมศิลปากร เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมธนารักษ์ เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและกรมธนารักษ์ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๕ การประดับเหรียญเฉลิมพระเกียรติหรือเหรียญที่ระลึกให้ประดับได้อย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากไม่ประดับอย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จะประดับโดยใช้ห้อยคอหรือโดยวิธีอื่นที่สมควรโดยไม่มีแพรแถบก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก
พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๓๔๗/๑

(๑๒)

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ..... ๗๙
วันที่..... 18 พ.ย. 2547
เวลา..... 15:40 น.

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๗๖๕/๔๖ วันที่ 18 / พ.ย. / 47
เวลา 16.30 น. ส่ง พรณ

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. ....

สำนักการประชุม

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๔

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายอุทัย พิมพ์ใจชน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๙๕

๐ ๒๒๔๔ ๒๐๙๖

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ

รับที่..... 300 / 2547

วันที่..... 18 / พ.ย. / 47

เวลา..... 16.40 น.

สำนักการประชุม

(๑๓)

สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก
พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. ....
ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว
ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่
๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๗ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณา
เสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันพุธที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับ
ร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัตินี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

(นายวิจักขณ์ นาควิริยะ)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๑๔)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก

พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสร้างเหรียญในการเฉลิมพระเกียรติหรือเป็นที่ระลึก เนื่องในโอกาสต่าง ๆ ที่สามารถใช้ประดับอย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

/ย

(๑๕)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก

พ.ศ. ....

_____

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ การให้มีเหรียญเฉลิมพระเกียรติหรือเหรียญที่ระลึกเนื่องในโอกาสต่าง ๆ ที่เห็นสมควร เพื่อประดับได้อย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้กระทำได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการตามมาตรา ๔ แล้ว

การให้มีเหรียญเฉลิมพระเกียรติหรือเหรียญที่ระลึกตามวรรคหนึ่ง ให้ตราเป็น พระราชกฤษฎีกา โดยให้กำหนดรายละเอียดของลักษณะเหรียญ บุคคลผู้มีสิทธิประดับเหรียญ วิธีการประดับเหรียญ การสร้างเหรียญและกิจการอื่นที่จำเป็น

(๑๖)

- ๒ -

มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการเหรียญเฉลิมพระเกียรติและเหรียญที่ระลึก" ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ เลขานุการ คณะรัฐมนตรี เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขานุการพระราชวัง ราชเลขานุการ และอธิบดีกรมศิลปากร เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมธนารักษ์ เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้แทนสำนักเลขานุการ คณะรัฐมนตรีและกรมธนารักษ์ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

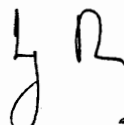
มาตรา ๕ การประดับเหรียญเฉลิมพระเกียรติหรือเหรียญที่ระลึกให้ประดับได้อย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากไม่ประดับอย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จะประดับโดยใช้ห้อยคอหรือโดยวิธีอื่นที่สมควรโดยไม่มีแพรแถบก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางบุษกร กสิกร)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๒

สำนักงานประชุม

สำนักงานเลขานุการสภาผู้แทนราษฎร